

Første næstformand (Kaj Andresen): Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at de 2 lovforslag henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om ændring af lov om ferie med løn, lov om læringsforhold og medhjælperlov. (Om indførelse af 4 ugers ferie med løn eller feriegodtgørelse, forhøjelse af feriegodtgørelsen til 10 pct. og udvidelse af den af ferieloven omfattede personkreds) [af Erling Dinesen m. fl.].

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. XXVI) findes i tillæg A. sp. 4609, fremsættelsen i tidenden sp. 5527).

Første næstformand (Kaj Andresen): Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om en reform af ferielovgivningen [af Krog Hansen m. fl.].

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. XXVII) findes i tillæg A. sp. 4613, fremsættelsen i tidenden sp. 5528).

Sagerne sattes til forhandling.

Arbejdsministeren (Lauge Dahlgaard): De to forslag til folketingsbeslutning om ændring af ferielovgivningen, som er fremsat af medlemmer af socialdemokratiet, henholdsvis medlemmer af socialistisk folkeparti, har som det centrale punkt en forlængelse af den årlige ferie med løn til 4 uger. Begge forslag sigter på, at 4 ugers ferie første gang skal holdes i ferieåret 1971-72, og at der fra 1. januar 1970 skal ske en forhøjelse af feriegodtgørelsen fra de nugældende $7\frac{1}{4}$ pct. til 10 pct. af lønnen i optjeningsåret.

Lad mig indledningsvis sige, at i spørgsmålet om, hvad samfundet og den enkelte

vil bruge den stigende velstand til, kommer nedsat arbejdstid, herunder forlænget ferie, ganske naturligt ind i billedet. En udvikling i retning af nedsat arbejdstid har længe været i gang, og særlig i de sidste 15 år er udviklingen i den henseende gået temmelig hurtigt. I 1953 forlængedes ferien på det almindelige arbejdsmarked fra 2 uger til 3 uger, og siden 1958 er den ugentlige arbejdstid nedsat fra normalt 48 timer til normalt $42\frac{1}{2}$ time.

Til september næste år sker der yderligere en nedsættelse med $\frac{3}{4}$ time. Vi står således over for en langtidsudvikling, som der ikke er tvivl om vil fortsætte. Det er klart, at hver gang man overvejer at nedsætte arbejdstiden, er der tale om et valg mellem fritid og materielle goder, og jeg er for mit vedkommende enig i, at dette valg naturligvis ikke altid bør falde ud til fordel for de materielle goder.

Det spørgsmål, der på baggrund af de to forslag til folketingsbeslutning efter min mening særlig kan være grund til at drøfte i dag, er, om initiativet til en forlængelse af ferien på det almindelige arbejdsmarked bør komme fra lovgivningsmagten, og om det i så fald bør komme nu, eller om det bør udspringe af det samarbejde om tilrettelæggelse af løn- og arbejdsvilkår, som finder sted mellem arbejdsmarkedets hovedorganisationer, og som især kommer til udtryk i arbejdsoverenskomsterne.

Et kort historisk tilbageblik vil vise, at forud for 1938, var der i en række fag gennem bestemmelser i kollektive overenskomster givet adgang til ferie, men denne adgang var langtfra generel. Ferieloven af 1938, der fastsatte 2 ugers ferie, betød derfor en reel nyskabelse for en stor del af lønmodtagerne, og her var det altså lovgivningsmagten, der tog initiativet. Senere har imidlertid spørgsmålene om feriens længde og om feriegodtgørelsens højde i praksis været anset for at høre under arbejdsmarkedets parters forhandlinger. Den forlængelse af ferien fra 2 til 3 uger, som gennemførtes ved ferieloven i 1953, var så-